

Stichting Brocacef Pensioenfonds

Herstelplan 2019

26 maart 2019

Disclaimer

Deze presentatie is voor u gemaakt om te gebruiken in de context van het herstelplan onder de voorwaarden van onze overeenkomst met u. Deze presentatie is mogelijk niet geschikt voor gebruik in een andere context of voor andere doeleinden en wij aanvaarden dan ook geen aansprakelijkheid voor dergelijk gebruik.

De schriftelijke opmerkingen in deze presentatie moeten worden gezien in samenhang met de ondersteunende en verduidelijkende mondelinge opmerkingen en achtergrond, zoals door Willis Towers Watson gegeven, voordat u overgaat tot enige actie of het nemen van beslissingen.

Agenda

- Financiële positie en aanleiding
- Uitgangspunten bij het herstelplan
- Herstelsjabloon
- Besluitvorming
- Kritische dekkingsgraad
- Bijlage - Uitgangspunten
  - Pensioenregeling
  - Premiebeleid
  - Toeslagenbeleid: maatstaf
  - Toeslagenbeleid: staffel
  - Kortingsbeleid
  - Demografische uitgangspunten

Financiële positie en aanleiding

Kerncijfers financiële positie per 1 januari 2019

Startdekkingsgraad	105,3%
Beleidsdekkingsgraad	110,5%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%
Vereiste dekkingsgraad	117,1%

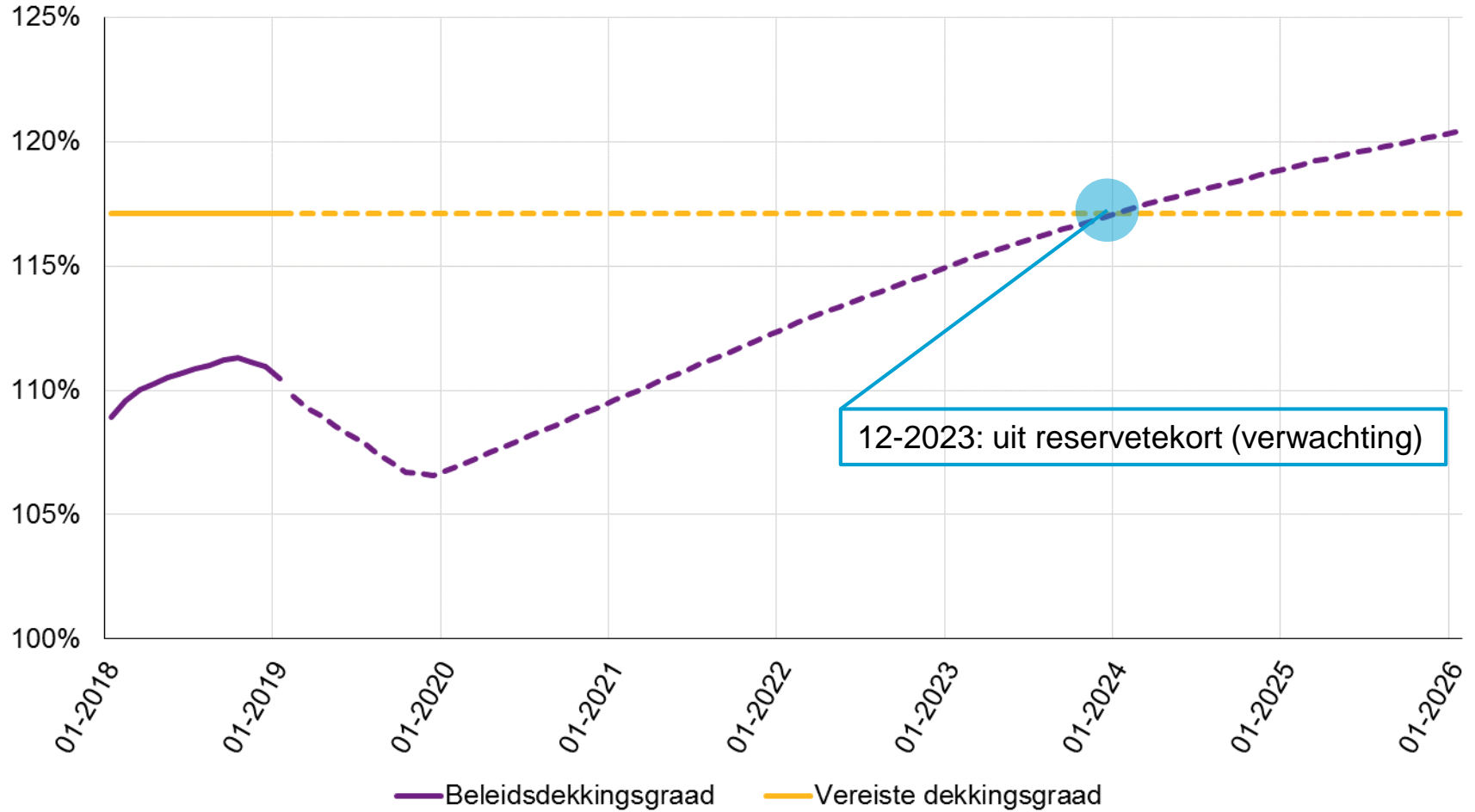
- Het fonds verkeerde op 1 januari 2015 in reservetekort: de beleidsdekkingsgraad is lager dan de vereiste dekkingsgraad
  - Op dat moment is een herstelplan ingediend, waarin het fonds aantoont binnen de wettelijke termijnen weer over de vereiste dekkingsgraad te kunnen beschikken
- Omdat het fonds per 1 januari 2019 nog altijd in reservetekort verkeert, is een actualisatie van het originele herstelplan benodigd
- Het herstelsjabloon en de realisatie ervan over 2018 dient uiterlijk 31 maart 2019 bij DNB te worden ingediend (kwartaalstaten K501 en K502)

Uitgangspunten

- Willis Towers Watson heeft het herstelplan opgesteld op basis van de gegevens van het pensioenfonds per 31 december 2018
- Het herstelplan bestaat uit een (deterministische) prognose van de TV en het vermogen van het pensioenfonds
- Startpunt is de situatie per 31 december 2018
  - Voor de voorziening wordt uitgegaan van het deelnemers-, aanspraken- en salarissenbestand per 1 januari 2019. Deze wordt vervolgens geprognoseerd over de hele hersteltermijn
  - De strategische beleggingsmix per 31 december 2018 (en de feitelijke ratingverdeling uit de kwartaalstaten Q4 2018) dient als basis voor vaststelling van het verwacht rendement en de ontwikkeling van het vermogen
- Daarnaast wordt rekening gehouden met het premie- en toeslagenbeleid, zoals vastgelegd in de ABTN van het pensioenfonds
- Een volledig overzicht van de uitgangspunten is opgenomen in de Bijlage “Uitgangspunten”

Herstelsjabloon

Verloop beleidsdekkingsgraad en herstel

Herstelsjabloon

Jaar	Ontwikkeling dekkingsgraad									
	Feitelijke DG primo	Premie M1	Uitkering M2	Indexatie M3	RTS M4	Overrendement M5	Overig M6	Feitelijke ultimo	Beleids ultimo	Vereist vermogen
	%	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	%	%	%
2019	105,3	0,4	0,2	0,0	0,0	2,3	-0,1	108,1	106,8	117,1
2020	108,1	0,3	0,2	0,0	0,0	2,3	0,0	110,9	109,6	117,1
2021	110,9	0,2	0,3	0,0	0,0	2,4	0,0	113,8	112,5	117,1
2022	113,8	0,1	0,4	-0,4	0,0	2,4	0,0	116,3	115,0	117,1
2023	116,3	0,0	0,5	-0,9	0,0	2,5	0,0	118,4	117,2	117,1
2024	118,4	0,0	0,6	-1,3	0,0	2,5	-0,1	120,1	118,9	117,1
2025	120,1	-0,1	0,6	-1,6	0,0	2,5	0,0	121,5	120,4	117,1
2026	121,5	-0,1	0,7	-1,9	0,0	2,6	-0,2	122,6	121,6	117,1
2027	122,6	-0,2	0,7	-2,1	0,0	2,6	0,0	123,6	122,5	117,1
2028	123,6	-0,2	0,8	-2,3	0,0	2,6	-0,2	124,3	123,3	117,1

- Verwachting: het fonds is per december 2023 uit reservetekort
- De premie is gelijk aan 33,4%. Na 2019 wordt (aangezien nieuwe afspraken omtrent premiesystematiek nog niet bekend zijn) het opbouwpercentage aangepast aan de ontvangen premie.
- Het verlenen van toeslagen heeft een dempend effect op de ontwikkeling van de dekkingsgraad
- Door de lage rentestanden is het overrendement relatief hoog

Herstelsjabloon

Jaar	Parameters				
	Premie	Opbouw	Toeslag actieven	Toeslag inact.	Rendem.
	%	%	%	%	%
2019	35,6	1,875	0,0	0,0	1,9
2020	33,4	1,763	0,0	0,0	2,0
2021	33,4	1,771	0,0	0,0	2,2
2022	33,4	1,777	0,4	0,4	2,6
2023	33,4	1,786	0,9	0,7	3,0
2024	33,4	1,788	1,3	1,0	3,1
2025	33,4	1,776	1,6	1,3	3,4
2026	33,4	1,772	1,9	1,5	3,6
2027	33,4	1,762	2,1	1,7	3,9
2028	33,4	1,766	2,2	1,8	4,0

- De (feitelijke) premie is gedurende de looptijd van het herstelplan verondersteld gelijk te zijn aan 33,4% van de pensioengrondslagsom
  - In 2019 is de premie hoger dan 33,4% in verband met een verwachte onttrekking van een bedrag uit het premiedepot
  - Vanaf 2020 is de ontvangen premie gelijk aan 33,4% verondersteld, daarbij is het opbouwpercentage verlaagd om zo de premie kostendekkend te laten zijn
  - Het restant in het premiedepot ultimo 2019 is, gezien de beperkte impact en uit prudentie, niet aan het vermogen toegevoegd
- Op basis van dit sjabloon is het vanaf 2022 mogelijk om indexatie te verlenen

Vervolg

- Indien het bestuur akkoord is met het herstelplan, dient deze uiterlijk 31 maart 2019 aan DNB te worden gerapporteerd middels de verslagstaten K501 en K502
- Bij deze verslagstaten dient ook een vragenlijst te worden toegestuurd, welke dient te worden ondertekend door twee bestuursleden
- Een (concept) vragenlijst wordt als separate bijlage met deze presentatie meegezonden

Contactgegevens

- Jeroen Schilder
  - +31 (0)88 543 3765 | +31 (0)6 229 760 91
  - Jeroen.Schilder@towerswatson.com
- Erica Bakker-Dokter
  - +31 (0)88 543 3848 | +31 (0)6 531 849 51
  - Erica.Bakker-Dokter@willistowerswatson.com
- Maarten Bos
  - +31 (0)88 543 3535
  - Maarten.Bos@willistowerswatson.com

Willis Towers Watson

Schumanpark 9E

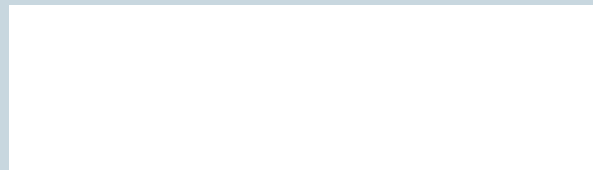
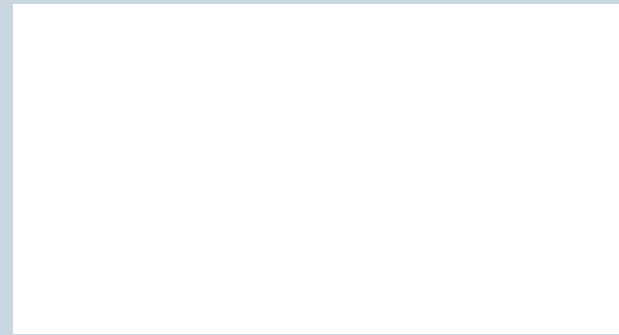
7336 AM Apeldoorn

T: +31 (0)88 543 3000

www.willistowerswatson.nl

Bijlage

Uitgangspunten

Uitgangspunten (1)

Pensioenregeling

Regeling per 1 januari 2019

Pensioenregeling	CDC-regeling o.b.v. middelloon (voorwaardelijke indexatie)
Pensioenrichtleeftijd	1 ^e dag van de maand volgend op 68-jarige leeftijd
Opbouw ouderdompensioen	Streefopbouw van 1,875% per jaar
Opbouw partnerpensioen	Spaarbasis, 70% van het ouderdompensioen
Risicodekking partnerpensioen	70% van het toekomstig op te bouwen ouderdompensioen
Franchise	€ 13.785 (niveau 2019)
Maximum pensioengevend salaris	€ 107.593 (niveau 2019)

Uitgangspunten (2)

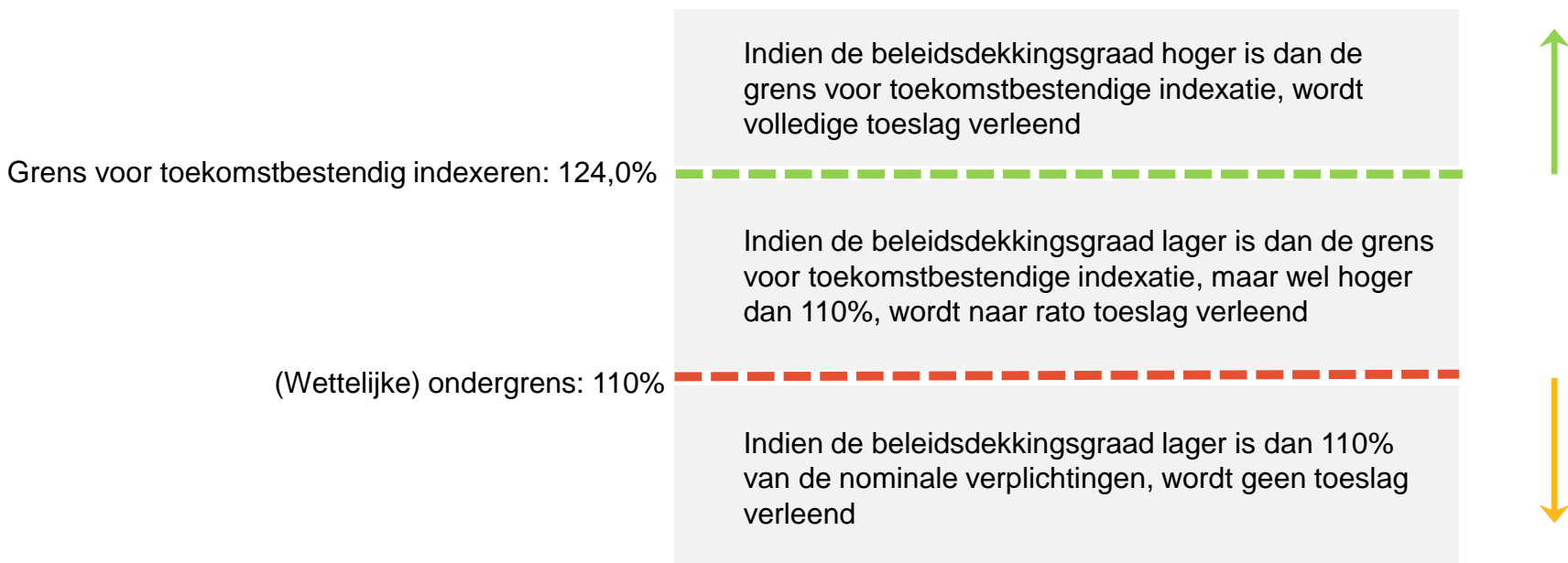
Premiebeleid

- Conform premiebeleid 2018:
  - Feitelijke premie van 33,4%, constant verondersteld over hersteltermijn
  - Opslag voor uitvoeringskosten gelijk aan de werkelijke (verwachte) uitvoeringskosten, verminderd met de vrijval van de excassokosten
  - Ook na 2019 wordt een premieniveau van 33,4% verondersteld

- Opbouw 1,875% in 2019. Verder:
  - Indien de feitelijke premie in enig jaar lager is dan gedempte kostendeckende premie, dan wordt het opbouwpercentage naar evenredigheid verlaagd
  - In het herstelplan wordt na 2019 geen rekening meer gehouden met onttrekkingen en dotaties aan het premiedepot

Uitgangspunten (3)

Toeslagenbeleid

- De toeslagverlening is voorwaardelijk en is gekoppeld aan een maatstaf
  - Actieven: loonstijging, verwachting 2,5%
  - Inactieven: prijsstijging, verwachting 2,0%
- Gemiste toeslagen en doorgevoerde kortingen worden niet ingehaald
- De toeslag wordt toegekend op basis van een beleidsstaffel

Uitgangspunten (4)

Kortingsbeleid

- Het herstelplan toont aan in hoeverre het fonds herstelt binnen de daarvoor gestelde termijn. Bij onvoldoende herstel kan een korting het gevolg zijn
- In de ABTN is de volgende kortingsmethodiek vastgelegd (korting kan zich voordoen in twee situaties):
  - Herstelplankorting: indien het fonds in reservetekort verkeert en naar verwachting niet binnen de hersteltermijn kan herstellen tot de vereiste dekkinggraad. Benodigde korting is dan gelijk aan het verschil tussen de vereiste dekkinggraad en de aan het eind van de hersteltermijn verwachte beleidsdekkinggraad. Deze korting vindt gespreid plaats over de looptijd van het herstelplan. Alleen de korting in het eerste jaar is onvoorwaardelijk
  - Maatregel MVEV: indien het fonds zich in vijf opeenvolgende evaluatiemomenten van het herstelplan in een situatie van dekkingstekort bevindt. In dit geval vindt een onvoorwaardelijke korting plaats zodanig dat de niet-gemiddelde dekkinggraad het niveau van de minimaal vereiste dekkinggraad bereikt (ineens toegepast, zonder spreiding)
- Er wordt uitgegaan van een uniform kortingspercentage (voor actieve en inactieve deelnemers)
- Het huidige herstelplan leidt niet tot een korting

Uitgangspunten (5)

Economische uitgangspunten

- Loonontwikkeling: 2,5% per jaar. Daarnaast aanvullende individuele loonstijgingen
- Prijsontwikkeling: 2,0% per jaar
- Rendementen op basis van realistische rendementsvisie en strategische beleggingsmix (40% zakelijke waarden, 60% vastrentende waarden)

Jaar	Gehanteerd	Maximaal
2019	1,91%	3,71%
2020	2,02%	3,77%
2021	2,22%	3,87%
2022	2,56%	4,04%
2023	2,99%	4,26%
2024	3,11%	4,33%
2025	3,42%	4,48%
2026	3,63%	4,59%
2027	3,85%	4,70%
2028	4,03%	4,80%

Uitgangspunten (6)

Demografische uitgangspunten

Ontwikkeling van het bestand geschiedt op basis van de CDC-regeling. De prognose van de verplichtingen is gebaseerd op basis van het deelnemersbestand ultimo 2018.

Overlevingskansen

Prognosetafel AG2018 met fondsspecifieke ervaringssterfte op basis van het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2018.

Gehuwdheid

Gebaseerd op de CBS Huishoudensprognose 2016-2060 (stand 2016)

Kostenopslag

2,5% van voorziening

Ontslagkansen

Leeftijd	Ontslagkans
21 – 25	12,0%
26 – 30	12,0%
31 – 35	10,8%
36 – 40	5,8%
41 – 45	5,0%
46 – 50	4,4%
51 – 55	1,6%
56 – 60	0,0%
61 – 67	0,0%

Carrière (bovenop algemene loonontwikkeling)

Leeftijd	Carrière
21 – 25	2,0%
26 – 35	2,5%
36 – 40	1,5%
41 – 55	1,0%
56 – 67	0,0%

Invalideringskansen (in het model gecorrigeerd met 40% i.v.m. het 2-klassensysteem)

Leeftijd	Invalideringskans
21-25	0,10%
26-30	0,18%
31-35	0,25%
36-40	0,33%
41-45	0,42%
46-50	0,54%
51-55	0,68%
56-60	0,85%
61-67	1,08%